

Dz.U.05.215.1823

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 25 października 2005 r.

w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej

(Dz. U. z dnia 31 października 2005 r.)

Na podstawie art. 16a ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania kwalifikacyjne, jakie powinni spełniać pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej;
- 2) zakres szkolenia podstawowego i uzupełniającego do wykonywania zawodu strażaka;
- 3) zakres szkoleń specjalistów i inspektorów ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 4 ust. 2a i 2b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, zwanej dalej "ustawą";
- 4) podmioty uprawnione do przeprowadzania szkoleń, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz formę i elementy składowe programów szkoleń oraz tryb ustalania programów tych szkoleń;
- 5) tryb wydawania oraz wzory zaświadczeń i świadectw, stwierdzających ukończenie szkoleń oraz okres ważności zaświadczeń.

§ 2. Wymagania kwalifikacyjne, jakie powinni spełniać pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej obejmuje w szczególności:

- 1) organizacyjno-prawne podstawy pracy i służby w jednostkach ochrony przeciwpożarowej;
- 2) bezpieczeństwo i higienę pracy;
- 3) podstawy psychologii;
- 4) ratownictwo medyczne;
- 5) fizykochemię spalania i środki gaśnicze;
- 6) bezpieczeństwo budynków;
- 7) wyposażenie techniczne;
- 8) taktykę działań gaśniczych i ratowniczych.

2. Szkolenie uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej obejmuje w szczególności:

- 1) podstawy pedagogiki i psychologii;
- 2) podstawy profilaktyki pożarowej;
- 3) podstawowe zagadnienia z zakresu ochrony ludności;
- 4) bezpieczeństwo budynków, obiektów budowlanych i terenów;
- 5) wyposażenie techniczne;
- 6) taktykę działań gaśniczych i ratowniczych;
- 7) podstawy informatyki.

3. Szkolenia podstawowe i uzupełniające, zwane dalej "szkoleniami zawodowymi", prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej i ośrodki szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.

4. Świadectwo ukończenia szkoleń zawodowych wydają podmioty prowadzące szkolenia, o których mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia ukończenia szkolenia.

5. Wzór świadectwa, o którym mowa w ust. 4, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej dla osób, o których mowa w art. 4 ust. 2a ustawy, obejmuje w szczególności:

- 1) organizację ochrony przeciwpożarowej, obowiązki osoby fizycznej i osoby prawnej, organizacji lub instytucji korzystającej ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu w zakresie ich zabezpieczenia przed zagrożeniem pożarowym i innym miejscowym zagrożeniem;
- 2) zasady ochrony przeciwpożarowej budynków, obiektów budowlanych i terenów;
- 3) wymagania przeciwpożarowe w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych;
- 4) rozpoznawanie i ocenę zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń;
- 5) określenie sił i środków niezbędnych do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 6) tworzenie warunków organizacyjnych i formalno-prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

2. Szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej dla osób, o których mowa w art. 4 ust. 2b ustawy, obejmuje w szczególności:

- 1) organizację ochrony przeciwpożarowej, obowiązki właściciela, zarządcy lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu w zakresie zapewnienia ochrony przeciwpożarowej;
- 2) zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, obiektu budowlanego, terenu oraz instalacji i urządzeń użytkowych;
- 3) wyposażenie budynku, obiektu budowlanego oraz terenu w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;
- 4) przyczyny powstawania, rozprzestrzeniania się oraz zasady gaszenia pożarów;
- 5) sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 6) zasady ewakuacji ludzi i mienia;
- 7) zasady działalności profilaktycznej w budynku, obiekcie budowlanym, na terenie, w tym przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

§ 5. 1. Szkolenie, o którym mowa w § 4 ust. 1, prowadzi Szkoła Główna Służby Pożarniczej.

2. Szkolenie, o którym mowa w § 4 ust. 2, prowadzą pozostałe szkoły Państwowej Straży Pożarnej i ośrodki szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.

3. Zaświadczenia stwierdzające ukończenie szkoleń, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2, wydają podmioty prowadzące szkolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie 14 dni od dnia ukończenia szkolenia.

4. Wzór zaświadczenia stwierdzającego ukończenie szkolenia specjalistów ochrony przeciwpożarowej określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

5. Wzór zaświadczenia stwierdzającego ukończenie szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. Szkolenia, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2 oraz w § 4 ust. 2, na potrzeby ochrony przeciwpożarowej komórek i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Inspektorat Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 7. 1. Programy szkoleń zawodowych, szkoleń specjalistów i inspektorów ochrony przeciwpożarowej, zwanych dalej "szkoleniami", stanowią zbiór usystematyzowanych zgodnie z zasadami dydaktyki:

- 1) celowych układów umiejętności;
- 2) treści szkoleń;
- 3) wytycznych dotyczących realizacji procesu nauczania;
- 4) zasad oceniania osiągnięć edukacyjnych uczestnika szkolenia.

2. Programy szkoleń zawierają:

- 1) plany nauczania;
- 2) szczegółowe bloki tematyczne obejmujące:
 - a) cele kształcenia określające wiedzę i umiejętności, które słuchacz powinien opanować,
 - b) materiał nauczania w formie haseł tematycznych, powiązanych z celami kształcenia,
 - c) wskazania metodyczne odnoszące się do realizacji programu,

- d) propozycje sprawdzania i oceny osiągnięć edukacyjnych słuchacza;
- 3) zasady przeprowadzania egzaminów końcowych.
3. Programy szkoleń ustala Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, z uwzględnieniem:
- 1) informacji o stanie wiedzy i doświadczeniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
 - 2) specyfikacji jednostki ochrony przeciwpożarowej;
 - 3) dla szkolenia podstawowego - treści zawartych w programie nauczania kwalifikacyjnego szeregowych Państwowej Straży Pożarnej;
 - 4) dla szkolenia uzupełniającego - treści zawartych w programie nauczania kwalifikacyjnego podoficerów Państwowej Straży Pożarnej.

§ 8. Dokumenty stwierdzające ukończenie szkolenia dla wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, wydane przed wejściem w życie rozporządzenia, zachowują ważność do dnia 23 czerwca 2010 r.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

- ¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 134, poz. 1436 i Nr 283, poz. 2818 oraz z 2005 r. Nr 19, poz. 164).
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i 836.
- ³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 grudnia 1998 r. w sprawie wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych oraz dotyczących warunków fizycznych i psychicznych osób zatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, a także w zakresie kwalifikacji zawodowych innych osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 159, poz. 1050), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 3 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 100, poz. 835).

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

WYMAGANIA KWALIFIKACYJNE, JAKIE POWINNI SPEŁNIAĆ PRACOWNICY NA POSZCZEGÓLNYCH STANOWISKACH PRACY W JEDNOSTKACH OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Lp.	Funkcja	Wykształcenie ogólne	Kwalifikacje zawodowe	Staż pracy w ochronie przeciwpożarowej
1	2	3	4	5
1	Kierownik i zastępca kierownika jednostki ochrony przeciwpożarowej (komendant, szef służby ratowniczej) ^{*)}	wyższe	inżynier pożarnictwa	3
		średnie	technik pożarnictwa	5
2	Specjalista ^{*)}	wyższe	inżynier pożarnictwa	-
3	Inspektor ^{*)}	średnie	technik pożarnictwa	2
4	Dowódca kompanii	wyższe	inżynier pożarnictwa	2

		średnie	technik pożarnictwa	3
5	Dowódca plutonu	wyższe	inżynier pożarnictwa	-
		średnie	technik pożarnictwa	1
6	Dowódca sekcji	średnie	technik pożarnictwa	-
	Dowódca zastępu	średnie	strażak	3
7	Dyżurny punktu alarmowego	średnie	technik pożarnictwa	1
			strażak	2
8	Kierowca ^{*)} operator sprzętu pożarniczego	średnie	strażak	-
9	Ratownik	średnie	strażak	3
10	Młodszy ratownik	średnie	strażak ^{**)}	1
11	Stażysta	średnie	-	-

*) lub osoba zajmująca analogiczne stanowisko ustalone w regulaminie jednostki ochrony przeciwpożarowej

***) wymagane tylko szkolenie podstawowe strażaka

ZAŁĄCZNIK Nr 2

WZÓR ŚWIADECTWO

wzór

ZAŁĄCZNIK Nr 3

WZÓR ZAŚWIADCZENIE

wzór

ZAŁĄCZNIK Nr 4

WZÓR ZAŚWIADCZENIE

wzór